

PRIDI K NAM TVOJE KRALJESTVO !

I.

Smisel in pomen kraljestva božjega na zemlji.

1.) Kako si zamišljamo kraljestvo božje na zemlji? V čem je bistvo tega kraljestva? Teoretično pravilen odgovor na to je jasen. Vprašuje pa se, ali v resnici vendarle ne pojmujeemo besede o Kristusu Kralju preveč vnanje, preveč svetno. Ali niso naši naporji glede tega usmerjeni preveč vnanje, kakor da gre za kakšno masovno akcijo v smislu modernih totalitarnih gibanj.

Kraljestvo Kristusovo je božje kraljestvo. Bog pa je resnica, pravica in ljubezen. Zato je kraljestvo Kristusovo nujno le kraljestvo resnice, pravice in ljubezni. Ne more biti govora o Kristusovem kraljestvu in o delu zanj, kjer je doma zmota ali celo laž, kjer vlada krivica, kjer ni ljubezni, prave resnične ljubezni, kakor jo je opisal sv.Pavel.

Sv. Avguštin označuje kraljestvo božje (civitas Dei terrena) kot občestvo pobožnih (bogaboječih) in dobrih ljudi, ki živijo čednostno življenje, popolnoma izročeni Bogu in samo zanj. V tem božjem kraljestvu na zemlji vlada pravi mir (pax Dei, tranquillitas), resnična svoboda (libertas) in pravičnost (justitia). Kraljestvu božjemu pa stoji nasproti kraljestvo satana (civitas diaboli), to je družba hudobnih, Bogu sovražnih ljudi, ki tonejo v grehah in strasteh. V tem satanovem kraljestvu gospoduje napuh in oblastiželjnost (superbia et libido dominandi), suženjstvo (servitus) in krivica (injustitia).

Pogledati in kritično presoditi bi morali, ali bi ne našli med nami, celo tedaj, ko govorimo o Kristusovem kraljestvu in ko hočemo zanj delati, le preveč značilnih, potez kraljestva satanovega.

2.) Kaj pomeni kraljestvo Kristusovo za naše osebno in skupno, družabno življenje? Tudi glede tega vsaj na prvi pogled ni nikake nejasnosti. Vendar je prava slika najbrž precej drugačna, kot si navadno mislimo.

To vemo pač, da je zares božji samo človek, ki je popolnoma prežet duha resnice, pravice in ljubezni. Mnogo manj jasno pa nam je, da je pravzaprav le tak človek zares zmožen življenja, da je le on lahko prav v vseh položajih kos vsem živlenskimi nalogam. Kolikokrat se nam zdijo taki, zares božji ljudje nekam manj vredni, nesodobni in za vsakdanje življenje nesposobni. In vendar je jasno, da ima samo življenje resnice, pravice in ljubezni zares nekaj smisla in da ga lahko samo iz teh osnov obvladamo.

Isto velja tudi v socialnem pogledu. Resnica, pravica ljubezen so bistveni elementi božjega stvarstva in samo na njih in iz njih je mogoč pravi red. Vsaka, tudi najneznatnejša oddaljitev od teh osnov povzroča nered, pomeni približevanje kraljestvu satana z vsem njegovimi posledicami.

Vse to je teoretično, zgolj po besedi seveda jasno in najbrž bi težko našli koga, ki to zanika. V resnici pa je ta jasnost tako malo realna, življenska, da prav velikopotezno grešimo proti temu, grešimo le prevečkrat tudi tedaj, ko govorimo, da se borimo za Kristusa in za njegovo kraljestvo na zemlji. Poglejmo samo katoliško časopisje doma in

vanja (učlovečenje, vstajenje, evharistija itd) kot pa problem pravega krščanskega življenja, hoje za Kristusom ali, kakor danes pravijo, upodabljanja Kristusa v sebi.

V novejšem času se je v tem oziru obrnilo mnogo na boljše, vendar se zdi, da smo storili šele prve korake v tej smeri. Posebno če pomislimo na kolektivizacijo modernega življenja in na probleme, ki odtod izvirajo, postane misel o Cerkvi kot Kristusovem telesu čudovito plodna. Kdor pozna problematiko modernega družabnega življenja, pa bere n.pr. znano Adamovo delo "Das Wesen des Katholizismus", se prav v tistih poglavjih, kjer je govor o Kristusu v Cerkvi, odkrijejo izredno zanimivi pogledi na silni pomen, ki ga dobi prav pojmovana vloga Kristusa v vsem individualnem in socialnem življenju ljudi.

V tem pogledu bo treba še mnogo dela in znatne preusmeritve v vsem našem verskem mišljenju in stremljenju.

3.) Tretji problem, pravzaprav vrsta problemov, se nanaša na človekov odnos do krščanskega moralnega reda.

Tillmann pravi, da je profesionalna moralka napravila iz krščanskih moralnih pravil predvsem nekak kazenski zakonik, namesto da bi naredila iz tega nauk o hoji za Kristusom.

(On sam je tudi svoje znamenito delo tako naslovil.) Za to gre, kako človeka približati Kristusu, ga po njem upodobiti. Iz tega temeljnega problema, ki je kakor vidimo, ozko zvezan z onim, ki sem o njem govoril v prejšnji točki, sledi ^{dolga} cela vrsta posebnih delnih vprašanj, kako urediti človekov odnos do različnih moralnih zahtev krščanstva, da bodo dobile zares življensko veljavo.

drugod po svetu; pogledjmo javno zlasti politično delovanje katoličanov, pa se bomo zgrozili ob spoznanju, kako malo se v resnici zavedamo bistvene življenske važnosti: brezpogojne resničnosti, pravičnosti in resnične ljubezni, teh temeljnih potez kraljestva Kristusovega.

II.

Glavni problemi in težave kraljestva Kristusovega na zemlji.

1.) Prva težava se tiče pravilnega odnosa do Boga. Ljudje si le preradi Boga preveč počlovečimo ali pa zaidemo v drugo skrajnost, kjer nam je Bog samo še nekakšna personifikacija naravnih življenskih zakonov. Racionalizem minule dobe se še danes med nami močno občuti. Zato bi premnogi hoteli Boga strogo logično dokazati, kakor dokažeš v geometriji oslóvski most, ter bi ga radi v vsem popolnoma racionalistično doumeli. V resnici pa vodi ta pot največkrat do praga nevere, ali pa kar vanjo. (Težave s srednješolci, ko jemljejo dokaze za bivanje božje). Bolj treba poudariti vero, brez katere ne more do Boga nihče, tudi najbolj učen teolog ne. Glede tega smo v jedru vsi enaki. V tem je veličina božja in naša malota. Samo v ponižni veri lahko Boga zares doživimo, se mu zares približamo.

2.) Drug, težji problem se tiče Kristusa in njegovega pomena za nas. Starejši rod katoliških izobražencev je veroval predvsem v Boga; v Kristusu je sicer videl drugo božjo osebo, Odrešenika, ki nas je s svojo smrtjo odkupil, - toda od tu dalje ni imel nikake prave predstave o vlogi Kristusa v življenju vsakega posameznika in Cerkve. Izobražencu te dobe je bil Kristus bolj problem pretžno razumskega vero-

4.) Nadaljni problem kraljestva Kristusovega na zemlji se nanaša na človekov odnos do tvarnih, vnanjih, svetnih dobrin. Tudi ta problem zahteva razčiščenja in sicer v dveh smereh: Prvič, da bomo tvarne in sploh svetne dobrine znali prav ceniti in se ne bomo preveč navezovali nanje - v tem pogledu vlada med modernimi/katoličani velika zmeda - in drugič, da bomo prav razumeli, kako da se mnogi ljudje zaradi prevelikih materialnih težav ne morejo prav povspeti do Boga in Kristusa.

5.) Končno naj omenim še problem pravilnega odnosa katoličana do Cerkve. Tudi to vprašanje ni tako lahko in jasno, kot se morda zdi. Saj vidimo danes, kako se na eni strani upravičeno poudarja potreba globoke pokorščine in vdanosti nasproti Cerkvi in njeni hierarhiji, na drugi strani pa prav tako upravičeno opozarjajo na potrebo primerne svobode v vsem, kar ni zares jasno in strogo obvezno določeno in odloženo. Ta problem ni važen morda zaradi prevelike svobodoljubnosti nekaterih ljudi in njihove premajhne vdanosti Cerkvi, temveč je njegov pravi pomen povsem drugje. Za to gre, da ne bi brez potrebe spodrezali najboljših, najbolj živih in tvornih sil, ki se trudijo, kako bi življenje/zares pokristjanili, mu zares vtisnili krščanski pečat, pa tega ne morejo vselej storiti na tradicionalen način, s starimi metodami.

III.

Naloge katoličanov za uresničenje kraljestva Kristusovega na zemlji.

1.) Predvsem treba ugotoviti, da nismo vsi ljudje enaki in/da prav zato tudi ne moremo vsi enakodelati za uresničenje

nje kraljestva Kristusovega na zemlji. Vsakršnja težnja po uniformiranju vsega tega dela pomeni le ubijanje najboljših sil; najboljših zato, ker se najtežje prilagodijo metodam, ki ne ustrezajo njihovim sposobnostim. Zato ima Cerkev toliko različnih redov. Nihče, hoben poedinec in nobena organizacija nima in ne more imeti v teh rečeh monopola. Kristus je pokaral učence, ki so mu prišli tožiti nekoga, ki je v njegovem imenu izganjal hudiča.

2.) V odnosu do Boga mora biti naš prvi in glavni cilj popolna predanost Bogu; samo iz te osnove je mogoča brezpogojna resničnost in pravičnost ter iskrena in dejavna ljubezen. Laž, krivica in sovraštvo v vrstah katoličanov so najhujše orožje proti uresničenju kraljestva Kristusovega.

Življenje v Kristusu, ne samo po besedi, ampak tudi v dejanju. To bo hkrati tudi življenje s Cerkvijo.

Iz takega odnosa do Boga in do Kristusa bomo našli tudi pravilen odnos do materialnih dobrin in do svetnih reči sploh.

3.) V odnosu do drugih ljudi in do družbe je prva naša naloga, da se naučimo zopet spoštovati človekovo osebnost. Danes grešimo katoličani sami le premnogokrat proti temu. Prav to je tudi ena največjih ovir, zaradi katerih ne pridobivamo, ampak večkrat celo odbijamo.

Individualnemu altruizmu, ki se javlja v krščanski dobrodelnosti, se mora pridružiti še socialni ali občestveni idealizem, ki žene človeka, da se s svojimi najboljšimi silami posveti delu za družbo, za uresničenje krščanskih ide-

alovov, družbi (Maitainova misel o novem modernem tipu svet-
ništva /Humanisme intégral/).

Socialni problem moramo zgrabiti zares življensko. Ka-
kor zahteva čas, in^{ne}zaradi obrambe starih položajev in pra-
vic.

Nov svet zahteva v marsičem nov način krščanskega živ-
ljenja.

4.) Katoličan v Cerkvi: Ne smemo meriti vsega z istimi
merili, Brezpogojna pokorščinabje lahko velika čednost, lahke
ko se pa izprevrže v bojazljiv beg pred odgovornostjo. Za va-
vnanje oblikovanje modernega sveta potrebujemo svetniških,
veselih, pa skrajno aktivističnih katoličanov, ki bodo sami
iz globoke vere izpolnili vso dolžnost ter se ^{ne}bodo nepre-
stano ozirali v Rim, kdaj jim bo papež dal za njihovo prak-
tično ravnanje povsem jasne in določene smernice.